

Sygn. akt II Ka 126/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka
Sędziowie:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.) SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Marka Niegowskiego

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2015 r.

sprawy **E. K. (1)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 280 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 3 października 2013 r. sygn. akt II K 514/12

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. Ś. w G. kwotę 929,88 złotych (w tym 173,88 złotych podatku VAT) za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym; zwalnia E. K. (1) od kosztów sądowych za II instancję stwierdzając, że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 126/14

UZASADNIENIE

E. K. (1) został oskarżony o to, że:

w dniu 3 września 2011 roku, w miejscowości K. (...), województwa (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim użyciu przemocy w postaci zadawania uderzeń pięściami w głowę E. S., zabrał w celu przywłaszczenia z samochodu osobowego marki P. (...) o nr rej (...) kluczyki ze stacyjki i popielniczkę z konsoli tego pojazdu z zawartością pieniędzy

w kwocie 189 złotych powodując straty w tej wysokości na szkodę E. S.,

w wyniku czego E. S. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy i rany tłuczonej głowy skutkujące rozstrojem zdrowia na czas poniżej 7 dni,

tj. o czyn z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 3 października 2013 r., sygn. akt II K 514/12, Sąd Rejonowy w Garwolinie:

- oskarżonego **E. K. (1)** uznał za winnego dokonania zarzuconego mu czynu, przyjmując wartość zabranych przezeń pieniędzy na kwotę 213 zł i za czyn ten skazał go na podstawie art. 280 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 280 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk na karę dwóch lat pozbawienia wolności;

- na podstawie art. 63 § 1 kk zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary okres tymczasowego aresztowania w dniach 3.09.2011r. – 30.11.2011r.;

- zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego E. S. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę tysiąca złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 21 października 2011 r. do dnia zapłaty;

- zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tysiąc sto dziewiętnaście złotych trzydzieści siedem groszy kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Na podstawie art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając temu rozstrzygnięciu w oparciu

o art. 438 pkt 4 i art. 427 kpk rażąca niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu

w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości oraz winy, wynikającą z orzeczenia zbyt wysokiej kary, co powoduje, że kara ta nie spełnia swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej

i szczególnej i nie zaspokaja społecznego poczucia sprawiedliwości.

Powołując powyższy zarzut, obrońca oskarżonego wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i zawieszenie wykonania wymierzonej w pkt I kary pozbawienia wolności na okres 5 lat,

lub

2. uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Garwolinie.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł apelację, a nadto wniósł

o zasądzenie kosztów obrony z urzędu oświadczając, że nie zostały uiszczone w całości, ani w części. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku

w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest oczywiście bezzasadna i w związku z tym nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaznaczyć należy, że przedmiotowa sprawa, na wokandę Sądu Okręgowego

w Siedlcach trafiła po raz drugi – wyrokiem z dnia 11.05.2012r., sygn. akt II Ka 62/12, zaskarżony wyrok został uchylony, zaś sprawa przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Garwolinie. Biorąc pod uwagę powyższe, pierwszym etapem kontroli odwoławczej z art. 438 kpk było sprawdzenie, czy przed wydaniem zaskarżonego orzeczenia sąd wykonał wiążące go zalecenia wydane przez Sąd odwoławczy w poprzednim postępowaniu odwoławczym (art. 442 § 3 kpk). Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę ponownie uczynił zadość wymaganiom wynikającym z art. 442 § 3 kpk. Stosując się do wytycznych Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy wywołał opinię dwóch biegłych psychiatrów celem ustalenia stanu zdrowia psychicznego oskarżonego oraz jego zdolności do rozpoznania znaczenia zarzucanego mu czynu i pokierowania swoim postępowaniem w chwili czynu. Podkreślić należy, iż uzupełniające postępowanie dowodowe w toku postępowania odwoławczego, potwierdziło prawidłowość

ustaleń Sądu Rejonowego w tym zakresie, bowiem przesłuchani w toku rozprawy apelacyjnej, opiniujący w sprawie biegli psychiatrzy

oraz psycholog, podtrzymali w całej rozciągłości wydaną przed Sądem I instancji opinię pisemną, szczegółowo i przekonująco argumentując zajęte w opiniowanych kwestiach stanowisko.

Odnosząc się do treści środka odwoławczego wniesionego przez obrońcę oskarżonego zauważyć należy, iż mimo wskazania przez skarżącego, że zaskarża wyrok w całości, jedyny zarzut zawarty w apelacji oparty został na podstawie odwoławczej określonej w art. 438 pkt 4 kpk. Postawienie tylko zarzutu rażącej niewspółmierności kary nie zwalniało jednak Sądu odwoławczego z obowiązku skontrolowania orzeczenia Sądu I instancji także w zakresie poprawności oceny dowodów, trafność poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych, a także oceny prawnej tych ustaleń.

Kontrola apelacyjna wywołana złożeniem środka odwoławczego pozwoliła na stwierdzenie, iż Sąd Rejonowy przeprowadził w sprawie niniejszej prawidłowe postępowanie dowodowe dążąc do wyjaśnienia wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności,

a ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów chronionej przepisem art. 7 kpk. Ponadto uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom art. 424 kpk

i pozwala na kontrolę odwoławczą prawidłowości rozstrzygnięcia. Tamże Sąd I instancji szczegółowo wskazał dowody, którym dał wiarę oraz wyjaśnił, z jakich powodów na taką jego ocenę zasłużyły. Również szczegółowo wskazał dowody, którym waloru wiarygodności odmówił i precyzyjnie oraz przekonująco wyjaśnił, z jakich przyczyn na wiarę nie zasługują. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji co do przebiegu zdarzenia objętego aktem oskarżenia znajdują pełne oparcie w ujawnionym w toku przewodu sądowego materiale dowodowym i słusznie nie są przez skarżącego kwestionowane. Na podstawie prawidłowo przeprowadzonej oceny dowodów Sąd wyprowadził zasadny wniosek co do winy oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu. Wobec nie kwestionowania przez skarżącego prawidłowości powyższych kwestii, zbędne jest szczegółowe ich rozważanie

w niniejszym uzasadnieniu. Mając jednak na uwadze realia niniejszej sprawy warto podkreślić, że zgodnie z art. 31 § 1 kk dla odpowiedzialności sprawcy znaczenie ma wyłącznie kwestia jego poczytalności w czasie czynu, stąd też okoliczność, że opinie psychiatrów wydawane w różnych sprawach toczących się przeciwko oskarżonemu E. K. (1) różnie oceniają jego poczytalność, nie może podważać prawidłowości wydanej w niniejszej sprawie opinii biegłych lekarzy psychiatrów, z której wynika, że

w czasie zarzucanego mu czynu oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia swojego czynu jak i do pokierowania swoim postępowaniem. Nie było zatem żadnych podstaw do przyjęcia, iż w niniejszej sprawie, w odniesieniu do oskarżonego, zachodzi okoliczność wyłączająca winę, o której mowa w art. 31 § 1 kk.

Przechodząc w dalszej kolejności do zarzutu zawartego w apelacji obrońcy zauważyć należy, iż mimo wskazania w opisie zarzutu, w brzmieniu po sprostowaniu na rozprawie odwoławczej, że rażąca niewspółmierność kary wynika z orzeczenia zbyt wysokiej kary, to treść apelacji obrońcy oskarżonego, a w szczególności wniosek apelacyjny oraz uzasadnienie apelacji, wskazują jednoznacznie na to, że skarżący akceptuje wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności, a rażącej niewspółmierności kary dopatruje się jedynie

w niesłusznym, w jego ocenie, odstąpieniu od warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary. Choć rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności stanowi integralną część orzeczenia o karze i w bardzo istotnym stopniu decyduje o drugoinstancyjnej ocenie, czy orzeczona represja karna nosi cechy rażącej niewspółmierności, w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk, to w niniejszej sprawie brak jest merytorycznych podstaw do uwzględnienia podniesionego zarzutu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 24 maja 2013 r., II KK 131/13, Numer 680188).

Ze szczegółowej analizy zgromadzonego materiału dowodowego oraz przedstawionych w uzasadnieniu wyroku motywów, jakimi kierował się Sąd Rejonowy wydając orzeczenie w przedmiocie kary, wynika, że bezwzględna kara pozbawienia wolności orzeczona w minimalnym dopuszczalnym wymiarze 2 lat, nie nosi cech rażącej niewspółmierności,

a tylko w takiej sytuacji orzeczenie w tej części mogłoby zostać przez Sąd ad quem skorygowane, zgodnie z wnioskiem obrońcy. Przypomnieć należy, iż rażąca niewspółmierność kary zachodzi tylko wtedy, gdy suma zastosowanych kar zarówno zasadniczych, jak i dodatkowych wymierzonych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należycie stopnia społecznej szkodliwości tego czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego oddziaływania z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego (wyrok SN z 10.07.1974 r., V KRN 60/74, OSNKW 1974, z. 11, poz. 213). W ocenie Sądu odwoławczego, z sytuacją taką w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia. Ponadto wyjaśnić należy, że możliwość warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec konkretnego sprawcy kary pozbawienia wolności nieprzekraczającej 2 lat wiąże się z ustaleniem, że jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobiegania powrotowi do przestępstwa. Oznacza to, że sąd orzekający w przedmiocie kary, w świetle ustalonych okoliczności, ma obowiązek ocenić, czy istnieje dodatnia prognoza co do zachowania oskarżonego w przyszłości tj. że oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego i mimo niewykonania kary nie wejdzie ponownie w konflikt z prawem, przy czym nie idzie tu o nadzieję w tym względzie lecz o przekonanie, że oskarżony będzie tak się zachowywał (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie - II Wydział Karny z dnia 23 kwietnia 2013 r., II AKa 66/13, Legalis Numer 744760). W ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy rozważając kwestię istnienia pozytywnej prognozy kryminologicznej w stosunku do oskarżonego doszedł do zasługującego na aprobatę wniosku o braku przesłanek pozwalających na prognozowanie osiągnięcia indywidualno prewencyjnych celów bez sięgania po bezwzględną karę pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego w wywiedzionej apelacji, wnosząc o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności, odwołał się nie tylko do przesłanek zawartych w dyspozycji art. 69 § 1 i 2 kk, ale także do dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art. 53 § 1 kk, co uzasadnione jest treścią art. 56 kk, zgodnie z którym przepisy art. 53 kk, art. 54 § 1 kk oraz art. 55 kk stosuje się odpowiednio do orzekania innych środków przewidzianych w tym kodeksie, do których to bez wątpienia należą również środki probacyjne, w tym instytucja przewidziana w art. 69 § 1 kk.

Argumentacja skarżącego nie zasługiwała jednak na uwzględnienie. W ocenie Sądu II instancji, dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 § 1 kk, nie mogły w niniejszej sprawie przekładać się bezpośrednio na podstawę do zastosowania instytucji przewidzianej w art. 69 kk. Sąd Rejonowy zastosował je w sposób poprawny, właściwie oceniając stopień winy oraz społecznej szkodliwości czynu, a także właściwy wymiar nadał wszystkim słusznie stwierdzonym okolicznościom łagodzącym oraz obciążającym oskarżonego. Ponadto Sąd I instancji wykazując brak określonych w art. 69 § 1 i 2 kk podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, słusznie podniósł, że oskarżony swoim zachowaniem demonstruje lekceważenie prawa. Nie można przecież zapominać, że zaledwie dziewięć miesięcy przed popełnieniem czynu będącego przedmiotem osądu w niniejszej sprawie, oskarżony skazany został prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa z art. 158 § 1 kk na karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat, która to nie przyniosła żadnego efektu w zakresie jej indywidualnego oddziaływania, skoro oskarżony popełnił czyn przypisany mu zaskarżonym wyrokiem. Nie sposób uwzględnić argumentu obrońcy, że okres odbywania poprzednio orzeczonej kary pozbawienia wolności już pozwolił odczuć oskarżonemu w sposób wystarczający negatywne konsekwencje swego zachowania, a w chwili obecnej żałuje poprzednio popełnionych przestępstw, które były jednostkowymi incydentami w jego młodym życiu. Taka ocena postawy oskarżonego nie ma odzwierciedlenia w okolicznościach ujawnionych w niniejszej sprawie. Trudno zatem poszukiwać obecnie racjonalnych przesłanek do konstruowania pozytywnej prognozy kryminologicznej, gdy oskarżony nie wyciągnął pożądaných wniosków z wcześniejszego skazania w kierunku przestrzegania porządku prawnego, lecz popełnił kolejne przestępstwo i to o wyższym ładunku społecznej szkodliwości. Dlatego, w ocenie Sądu II instancji, nie można uznać, że orzeczenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania będzie "wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a

w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa", nie przemawiają za tym właściwości i warunki osobiste oskarżonego.

Z pewnością występują w niniejszej sprawie okoliczności korzystne dla oskarżonego, takie jak przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu czynu, wyrażenie skruchy, przeproszenie pokrzywdzonego. Nie uszły one jednak uwadze Sądu Rejonowego. Przekonuje o tym treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Okoliczności te jednak nie są

w stanie pozbawić racji wniosków, do jakich doszedł Sąd I instancji w przedmiocie rodzaju, wymiaru i postaci kary dla oskarżonego.

Reasumując - kara wymierzona oskarżonemu w zaskarżonym wyroku jest celowa, zasłużona i sprawiedliwa. Podobnie Sąd II instancji ocenił orzeczony wobec oskarżonego środek karny. Nie ma zatem żadnych racjonalnych podstaw do uznania, aby rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie orzeczenia o karze było obarczone błędem, który mógłby mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku. W szczególności argumentacji takiej nie dostarczył obrońca oskarżonego w wywiedzionym środku odwoławczym.

Mając to wszystko na uwadze, należało zaskarżony wyrok utrzymać w mocy uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 635) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. Ś. w G. kwotę 929,88 zł, w tym 173,88 zł podatku VAT, tytułem kosztów zastępstwa procesowego wykonywanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym ustalając wysokość tego wynagrodzenia zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 2 ust 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).

Z uwagi na sytuację majątkową oskarżonego, na podstawie art. 624 § 1 kpk, zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa

Mając na uwadze powyższe i na mocy art. 437 § 1 kpk i art. 456 kpk, Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.